

Vertikálna štruktúra štátu

Tézy prednášky

Bratislava október 2005

©Prof. JUDr. Ľubor Cibulka, CSc.

Štátne zriadenie

- Vertikálna del'ba moci podľa organizácie územia

Pojem:

System vzťahov určujúcich vnútornú štruktúru štátu, organizáciu územia, vzťahy medzi štátom ako celkom a jeho časťami, vzťahy realizácie práva národa na sebaurčenie (realizácia suverenity národa)

Organizácia územia

- Štátne územie (ústavnoprávne vymedzenie)
- Nadobúdanie a strata štátneho územia
- Územné členenie štátu
- Medzinárodnoprávna subjektivita štátu
- Štátne symboly
- Hlavné mesto
- Symboly obcí a miest

Delenie štátov

- Štáty jednotné (unitárne)
- Štáty zložené
 - Federácie – zakladá sa ústavou/zmluvou
 - Únie
 - reálne
 - personálne

Delenie štátov

- Nadštátne spojenia
 - Konfederácie – zakl. sa medz. zmluvou
 - aliancia – len v otázkach medzin.
 - Personálne únie
- Zoskupenia štátov

Unitárny štát

- Nedeliteľná suverenita navonok
- Administratívno teritoriálne členenie
- Jeden a jediný systém ŠO
- Hierarchia ŠO
- Jeden právny poriadok na čele s Ústavou
- Jeden systém štátnych symbolov
- Princíp subsidiarity

Zložené štáty

- Federatívny/spolkový štát

- sympolitea

- symnachia

vzory v gréckych mestských štátoch

Federácia

Znaky federatívneho štátu

- a) štátoprávne postavenie federácie a jej subjektov je zakotvené v spoločnej ústave
- b) federatívny štát je subjektom medzinárodného práva, nositeľom suverenity štátu

Federácia

- c) subjekt federácie má svoju suverenitu v rozsahu určenom spoločnou ústavou
- d) dualizmus právneho poriadku vrátane ústavy štátneho občianstva, štátnych orgánov atď.
- e) princíp rovnoprávnosti subjektov federácie kombinovaný s princípom demokratickej majority
- f) kompetenčná kompetencia federácie

Federácia

- Princípy federácie
 - princíp rovnoprávnosti
 - princíp dobrovolnosti vstupu a výstupu
 - územno-teritoriálny princíp
 - národno-územný princíp
 - historicko-etnický
 - princíp vernosti federatívnemu zväzku
 - princíp sankcionovateľnosti federatívneho chovania

Deľba pôsobnosti vo federáciách

- výlučná federácie
- spoločná
(konkurujúca)
- výlučná subjektov federácie

enumeráčny princíp

Nadštátne spojenia

- konfederácia
- aliancia
- spoločenstvo štátov (Commonweath)
- únia
 - personálna
 - reálna
 - moderná